

**SÜRDÜRÜLEBİLİR OKUL-AİLE İŞ BİRLİĞİNİN OLUŞTURULMASINDA ÖĞRETMENLERİN
VELİLERDEN BEKLENTİLERİNİN BELİRLENMESİ**

**DETERMINING TEACHERS' EXPECTATIONS FROM PARENTS IN CREATING SUSTAINABLE
SCHOOL-FAMILY COLLABORATION**

Pınar UYGUN¹, Ahmet ALMIŞ², Ümit ATICI³

Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

27.01.2023

Kabul Tarihi

19.02.2023

Anahtar Kelimeler

Sürdürülebilir,
Okul,
Aile,
Veli

Özet

Sürdürülebilir öğretmen-veli iş birliği, sürdürülebilir okul-aile uyumunun oluşturulmasında önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların eğitim ve öğretimde başarılı olmaları için çocukları ve ihtiyaçlarını anlamaları, duygusal olarak güçlü olmaları için öğretmenlerin ve ebeveynlerin çocukları desteklemesi önemlidir. Bu nedenle sürdürülebilir okul-aile birliğinin oluşturulmasında arzu edilen konumlar açısından öğretmen ve velilerin beklentilerinin ele alınması önemlidir. Çalışmada toplam 151 öğretmen üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre evlilerin puanları daha yüksektir. Öğrenciye duygusal destek çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre 21 yıl ve üzeri çalışanların puanları daha yüksektir.

Article Info

Received

27.01.2023

Accepted

19.02.2023

Keywords

Sustainable,
School,
Family,
Parent

Abstract

Sustainable teacher-parent cooperation plays an important role in creating sustainable school-family harmony. In order for children to be successful in education and training, it is important that teachers and parents support children so that they understand children and their needs and are emotionally strong. For this reason, it is important to address the expectations of teachers and parents in terms of desired positions in the creation of a sustainable school-parent union. In the study, a questionnaire was applied to a total of 151 teachers. According to the results of the analysis, it was determined that the expectations for the development of the child showed a statistically significant difference in terms of marital status. Compared to the average scores, married people have higher scores. It has been determined that there is a statistically significant difference in terms of the duration of working in the school where emotional support to the student is studied. Employees who are 21 years or older have higher scores than average scores.

1. GİRİŞ

Öğrencilerin akademik başarılarında okul içi faktörler kadar ders dışı faktörlerin de önemli rol oynadığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle kaliteli eğitimde okul ve çevre iş birliği kaçınılmazdır. Muhtemelen, okulun çevresiyle bağlantı kurmak için kullanabileceği en önemli

¹ Kaptan-ı Derya İlkokulu, İstanbul, e-mail: pinaryeniuygun@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5567-6727 (Sorumlu Yazar / Corresponding Author)

² Cumhuriyet İlkokulu, İstanbul, e-mail: ahmetcomplete@gmail.com, ORCID: 0009-0001-1817-7782

³ Cumhuriyet İlkokulu, İstanbul, e-mail: aticiumit@gmail.com, ORCID: 0009-0004-7950-1605

araçlardan biri ailelerdir. Bu nedenle okul ve aile arasında etkili bir iş birliğinin kurulması önemlidir. Ancak aile ve okul arasında kurulan bu iş birliğini sürdürmenin de önemli bir konu olduğu unutulmamalıdır. Bu ilerlemenin sağlanması, öğretmenlerin ve ailelerin birbirlerinden beklentilerinin karşılıklı olarak anlaşılmasına bağlıdır. Çevre, bir sistemin öğelerini etkileyen ve sistemin sınırları dışında kalan her şeydir.

Başaran'a (2000) göre okulun içeriği, bilgi aldığı yer; mezunları durduran, etkileyen ve etkileyen diğer kurumlardır. Bunlar idari kuruluşlar, diğer okullar, halk, aileler, kuruluşlar ve benzerleridir. Okul-çevre iş birliğinin etkili olabilmesi için okullarda öncelikle aile katılımı sağlanmalıdır. Görüldüğü gibi okul ortamı denilince akla ilk gelen ailedir. Aile kavramı genellikle biyolojik ebeveynleri ifade etmek için kullanılsa da üvey ebeveynler, evlat edinen ebeveynler, büyükanne ve büyükbabalar gibi diğer bakıcı kategorilerini de içerebilir. Başka bir deyişle, aile kavramı, bir ev veya aile ortamında çocuklara bakan herkesi ifade eder.

Aileler, kaliteli eğitime erişimde hayati bir rol oynamaktadır. Aile, eğitimde okul dışındaki en etkili alanlardan biridir. Aslında öğrenme çocuklar okula başlamadan çok önce başlar ve çocuklar okula başladıklarında evde ve toplum içinde öğrenmeye devam ederler. Aileler, evdeki öğrenme fırsatları ile çocukların okulda ve diğer ortamlarda öğrendikleri arasında bağlantı kurmada önemli bir rol oynar. Aileler, müfredat dışı öğrenme deneyimlerine ve etkinliklerine katılarak ve bunları kolaylaştırarak, çocuklarının genel öğrenme ve eğitiminde önemli bir rol oynarlar. Bu nedenle etkili bir okul-aile iş birliği olmadan eğitim ve öğretimin sağlanması mümkün değildir. Eğitim, öğrencinin tanınması ile başlar ve ancak okul ve aile iş birliği ile amacına ulaşır. Yani hiçbir aile okul desteği olmadan çocuk yetiştiremez; okullar da ailelerle ortaklık kurmadan öğrencileri etkili bir şekilde eğitemez. Aile ve okul arasında iyi bir iş birliği olmadan, eğitimde toplum tarafından belirlenen yüksek standartları karşılamanın imkânsız olduğu kabul edilmektedir.

1.1. Aile Katılımının Önemi

Aile katılımı, çocuk gelişiminin ve başarısının artmasında olduğu kadar, eğitimsel ve gelişimsel sorunların önlenmesi ve tedavi edilmesinde de önemlidir. Ayrıca Shaw (2008), çocukların başarıya ulaşmasında ailelerin en az okullar kadar etkili olduğunu savunmaktadır. Bu nedenle, aile katılımının olmaması, ailelerin okul hayatından çekilmesine ve öğrenciler tarafından sunulan eğitimi kademeli olarak reddetmesine neden olabilir (Álvarez-Álvarez, 2020). Okullarda aile katılımının çocuklar için okulla ilgili çıktılar üzerinde olumlu bir etkiye

sahip olduğu iyi bilinmektedir (Hill ve Taylor, 2004). Aile katılımının yararları düşünüldüğünde eğitim sisteminde bu katılımın artırılması önemlidir (Hornby, 2000).

Balcı (2013), aile katılımının, öğrencilerin akademik başarıya ulaşabilmeleri için okullarda öğrenmeyi destekleyici ve destekleyici bir faktör olarak ortaya çıktığını belirtmektedir. Bu nedenle ailelerin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde önemli bir etkisi vardır. Baker (2003), aile katılımının akademik başarıda önemli bir faktör olduğunu savunur. Khan (1996), ebeveyn katılımının öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu belirtmektedir. Ayrıca bazı düşünürler bu etkilerin diğer tüm faktörlerden daha belirleyici olduğunu savunmaktadırlar (Aslanargun, 2007).

Aile katılımının sadece akademik başarı üzerinde değil, aynı zamanda öğrencilerin tutumları ve sosyal davranışları üzerinde de olumlu bir etkisi vardır (Cotton ve Reed-Wikelund, 1989). Araştırmalar, aile katılımının çocuklar için çeşitli akademik ve sosyal duygusal faydalara sahip olduğunu göstermiştir.

Yiğit (2009) velilerin okul yönetimine genel olarak katılımının, öğrencilerinin daha yüksek başarı elde ettiğini ve okula karşı daha olumlu bir tutum sergilediklerini gösterdiğini belirtmektedir. Ayrıca Kepenekçi (2003), öğretmenlerin, öğrencilerin ve ailelerin kendilerini etkileyen karar alma süreçlerine katılımlarının sağlanmasının demokratik bir okul ortamı olduğunu savunmaktadır. Ayrıca öğretmenler ve aileler arasındaki iletişimi güçlendirmeye yönelik araştırmalar okullardaki disiplin sorunlarını önleyebilir (Aslanargun, 2007).

Biber (2003), aile ve öğretmenin ve iletişimin iki avantajı olduğunu belirtmektedir. Yazara göre bunlardan ilki; Yukarıda da belirtildiği gibi ailenin okula ve öğrencilere olan ilgisi öğrenci motivasyonunu artıracaktır. İkinci avantaj ise okulun politikalarına, normlarına ve değerlerine aşina olan ailelerin çocuklarına daha iyi rehberlik edebilmesidir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Okul denilen organizasyonun en önemli yönü, tesislerin ve toplumdan kişilerin üzerinde çalışacak olmasıdır. Başka bir deyişle, okullar resmi olmayan kurumlardır. Bu nedenle okul, tasarımı gereği çevresiyle olan ilişkisini geliştirmeli ve güçlendirmelidir. Bu itibarla bir okulun etkililiği, okulun iç ve dış güçlerle iş birliğine bağlıdır. Bu nedenle etkili okulların bir özelliği de okul ve aile arasındaki uyumdur. Olumlu okul-aile iş birliği ve ailelerin okulun misyonunu temelden desteklemesi ve bu misyona ulaşmada kilit rol oynaması, bu unsurun etkili okulların ayırt edici özelliklerinden biri olmasını sağlar.

Bir çocuğun ailesi ve çevresi ile geçirdiği zamanın okulda geçirdiği zamandan daha fazla olduğunu düşünürsek, çocuğun akademik başarısı ve kişisel gelişimi için ailelerin öğretmenleri desteklemesinin önemini anlıyoruz. Bu nedenle eğitim kurumlarında etkili eğitim ve öğretim için aile-okul iş birliği gerekli görülmektedir ve bunun için aile katılımının sağlanması oldukça önemlidir. Bu nedenle, eğitim ve öğretimde başarılı olmak isteyen okullar, aile katılımını sağlamalı ve etkili aile-öğretmen ilişkilerine değer vermelidir.

Okullarda etkili okul-aile iş birliği, kural ve düzenlemelerin ötesinde, tüm paydaşların bu iş birliğinin önemine inanmalarına ve kar üzerinde bu konudaki sorumluluklarının bilincine varmalarına bağlıdır. Bu nedenle, bu süreçte yer alan tüm paydaşların beklentilerini net bir şekilde iletmek önemlidir. Çünkü karşılıklı beklentilerin dile getirilmesi bu süreçte sorunların çözülmesine ve iş birliğinin gelişmesine yardımcı olacaktır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öğretmenlerle anket uygulaması yapılmıştır.

1.4. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi: sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri kişisel özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterir mi? şeklindedir.

1.5. Alt Problemler

1. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri medeni duruma göre farklılık gösterir mi?
4. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri eğitim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri okuldaki görev süresine göre farklılık gösterir mi?
6. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentileri meslekteki görev süresine göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Çalışma betimsel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerin demografik özellikleri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemle göre araştırılan bir olay, kişi veya nesnenin bağlamı ve doğası anlatılmaya çalışılır (Karasar, 2014).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, 2022 - 2023 eğitim - öğretim yılında İstanbul ili Sultanbeyli ilçesindeki öğretmenler oluşturmuştur. Çalışma grubunda 151 öğretmen yer almıştır. Tablo 1’de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın	Erkek	f	%
	f	f		
	97	54	151	100

Tablo 1’e göre kadın katılımcı sayısı 97, erkek katılımcı sayısı 54 olmak üzere toplam katılımcı sayısının 151 olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri Ölçeği: Sürdürülebilir Okul-Aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin öğrenci velilerinden beklentilerini ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçeğin geliştirilmesinde öncelikle literatür taraması yapılmış ve bu konuda yapılmış çalışmalar incelenerek ölçek maddeleri oluşturulmuştur. Hazırlanan ölçek taslağı Likert türünde bir ölçektir. Ölçekte yer alan yanıt seçenekleri “1-Hiçbir zaman, 2-Ara sıra, 3-Bazen, 4-Sıklıkla, 5-Her Zaman” şeklinde ifadelerden oluşmaktadır.

Ölçeğin ön deneme uygulaması 178 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara anketler uygulandıktan sonra elde edilen verilerle öncelikle açımlayıcı faktör analizi, daha sonra ise doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ayrıca ölçeğin güvenirliği için Cronbach’s Alpha katsayı ve maddelerin madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Cronbach’s Alpha

katsayının .70 üzerinde, madde toplam korelasyonlarının ise .30 üzerinde olması esas alınmıştır (Büyüköztürk ve ark., 2012).

Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri Ölçeği üç faktörlü yapıyla %69.863'lük bir varyansı açıklamaktadır. Ölçeğin birinci boyutu 15 maddeden oluşmakta ve toplam varyansın %56.263'ünü açıklamaktadır. Bu boyut içinde yer alan maddeler dikkate alınarak "Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler" olarak isimlendirilmiştir. Ölçeğin ikinci boyutu altı maddeden oluşmakta ve %7.481'lik bir varyansı açıklamaktadır. Bu boyut ise maddeler baz alınarak "Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler" olarak adlandırılmıştır. Üçüncü ve son boyut "Öğrenciye Duygusal Destek" alt boyutu olarak adlandırılmış olup %6.120'lik bir varyansı açıklamakta ve dört maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki tüm maddelerin madde toplam korelasyonu .30 ve daha yüksektir, buradan hareketle maddelerin bireyleri iyi derecede ayırt ettiği kabul edilmiştir. Ölçeğin toplam Cronbach's Alpha katsayısının .967 olması ise ölçeğin bu yapı ile güvenilir olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk ve ark., 2012).

2.4. Veri Toplama Süreci

Oluşturulan anketler Google form üzerinden katılımcılara uygulanmıştır.

2.5. Veri Analizi

SPSS 26.00 programıyla yapılan analizlerde değişken sayısına göre T-testi ve Anova testi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile iş birliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	F	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	25-35	85	2,6118	,96479	,211	,810
	36-45	53	2,6415	,89119		
	46-60	13	2,7949	1,05881		

Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	25-35	85	3,0412	,87246	1,091	,339
	36-45	53	3,0692	,88460		
	46-60	13	3,4231	,82388		
Öğrenciye Duygusal Destek	25-35	85	3,2382	,46115	1,018	,364
	36-45	53	3,2264	,53544		
	46-60	13	3,4423	,65474		

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile işbirliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Yaş Bakımından İncelenmesi Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	Kadın	97	2,5842	,86070	-,939	,097
	Erkek	54	2,7346	1,07649		
Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	Kadın	97	3,0172	,86485	-1,260	,894
	Erkek	54	3,2037	,88409		
Öğrenciye Duygusal Destek	Kadın	97	3,3041	,49769	1,718	,917
	Erkek	54	3,1574	,51234		

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile işbirliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Medeni Durum Bakımından İncelenmesi Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	Evli	86	2,7403	1,04713	1,541	,031
	Bekar	65	2,5026	,77083		

Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	Evli	86	3,1357	,93183	,837	,182
	Bekar	65	3,0154	,79151		
Öğrenciye Duygusal Destek	Evli	86	3,2238	,52163	-,776	,985
	Bekar	65	3,2885	,48660		

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p>0,05$). Ortalama puanlara göre evlilerin puanları daha yüksektir.

Analiz sonuçlarına göre okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile işbirliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Öğrenim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	Lisans	122	2,5984	,91407	-1,059	,375
	Yüksek Lisans	29	2,8046	1,05604		
Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	Lisans	122	3,0615	,84474	-,645	,332
	Yüksek Lisans	29	3,1782	,99596		
Öğrenciye Duygusal Destek	Lisans	122	3,2295	,49750	-1,104	,940
	Yüksek Lisans	29	3,3448	,54039		

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile işbirliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin çalışılan okulda görev yapma farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Çalışılan Okulda Görev Yapma Süresi Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	1-5 yıl	106	2,6604	,97262	,727	,537
	6-10 yıl	31	2,6344	,84920		
	11-20 yıl	12	2,6111	,93023		
	21 yıl ve üzeri	2	1,6667	,94281		
Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	1-5 yıl	106	3,0912	,88883	,279	,841
	6-10 yıl	31	3,0538	,84917		
	11-20 yıl	12	3,1806	,88036		
	21 yıl ve üzeri	2	2,5833	,82496		
Öğrenciye Duygusal Destek	1-5 yıl	106	3,2358	,47663	3,140	,027
	6-10 yıl	31	3,1452	,53531		
	11-20 yıl	12	3,5625	,55519		
	21 yıl ve üzeri	2	3,8750	,53033		

Analiz sonuçlarına göre öğrenciye duygusal destek çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p>0,05$). Ortalama puanlara göre 21 yıl ve üzeri çalışanların puanları daha yüksektir.

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler ve okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Sürdürülebilir okul-aile işbirliğinin oluşturulmasında öğretmenlerin velilerden beklentilerinin mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Sürdürülebilir Okul-Aile İşbirliğinin Oluşturulmasında Öğretmenlerin Velilerden Beklentilerinin Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
Çocuğun Gelişimine Yönelik Beklentiler	1-5 yıl	34	2,5980	,90928	,279	,841
	6-10 yıl	52	2,5641	,98250		
	11-20 yıl	51	2,7190	,89037		
	21 yıl ve üzeri	14	2,7143	1,12362		
Okulla İşbirliğine Yönelik Beklentiler	1-5 yıl	34	3,0147	,95202	,299	,826
	6-10 yıl	52	3,0321	,80713		
	11-20 yıl	51	3,1634	,86762		
	21 yıl ve üzeri	14	3,1548	,99885		

	1-5 yıl	34	3,3309	,48352		
Öğrenciye Duygusal Destek	6-10 yıl	52	3,1971	,46793	1,051	,372
	11-20 yıl	51	3,2108	,49339		
	21 yıl ve üzeri	14	3,4107	,71122		

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Okulların öğrenme düzeyi ve konumu (il, ilçe, köy) ne olursa olsun okullarda etkili okul-aile uyumunun sağlanmasında veli-öğretmen ilişkisi ve iş birliğinin istenilen düzeyde olması çok önemlidir. Öğrencilerin olgunlaştıkça başta kişisel bakım olmak üzere akademik sorumluluklar üstlenebilecekleri ilgili literatürde belirtilmekle birlikte öğrencilerin eğitim hayatlarının her aşamasında ailelerinden destek almaları gerekmektedir. Bu nedenle anne babalar çocuklarının eğitim ve öğretimi sorumluluğunu okula ve öğretmene bırakmamalıdır. Tersine, düşük akademik başarı, devamsızlık, okulu bırakma, özgüven eksikliği gibi sorunlar ortaya çıkacaktır. Bu nedenle okullar, “Evde öğrenme ortamı oluşturma, sınıfta öğrencinin devam eden gelişimini izleme ve değerlendirme, öğrenme riski olan çocukları izleme” gibi konularda ebeveyn eğitimleri ve velilere yönelik atölye çalışmaları düzenleyerek etkili ve verimli öğrenme alışkanlıklarını teşvik etmektedir.

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çinkır ve Nayır (2007) yapmış olduğu çalışmada çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek boyutlarında katılımcıların yaşları ve cinsiyetleri arasında bir ilişki tespit etmemiştir.

Çocuğun gelişimine yönelik beklentiler medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre evlilerin puanları daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal

destek medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir

Çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğrenciye duygusal destek çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara göre 21 yıl ve üzeri çalışanların puanları daha yüksektir. Erol ve Turhan (2018) yapmış olduğu çalışmada çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek boyutlarında katılımcıların eğitim durumu arasında bir ilişki tespit etmemiştir.

Analiz sonuçlarına göre çocuğun gelişimine yönelik beklentiler ve okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çocuğun gelişimine yönelik beklentiler, okulla işbirliğine yönelik beklentiler ve öğrenciye duygusal destek mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir

4.1. Öneriler

Veliler okul-aile işbirliğinde daha aktif bir tutum içine girerlerse öğrencilerin başarıları yükselecek ve eğer varsa bir sorunları daha hızlı çözülecektir. Bu doğrultuda velilerin aktif katılımı önerilmektedir.

Bir diğer öneri ise uygulayıcılara yönelik olacaktır. Bundan sonraki çalışmalarda velilerin öğretmenlerden beklentileri üzerinde çalışılabilir.

KAYNAKÇA

Álvarez-Álvarez, C. (2020). Parental involvement in spanish schools: the role of parents'associations (AMPAs). *Improving Schools*, 23(2), 125-139.

Aslanargun, E. (2007). Okul - aile iş birliği ve öğrenci başarıları üzerine bir tarama çalışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (18), 119-135.

Baker, L. (2003). *The role of parents in motivation struggling readers*. Baltimore, USA: Marvland.

Balcı, A. (2013). *Etkili okul*. Ankara: Pegem Akademi.

Başaran, İ. E. (2000). *Yönetim* (3. Baskı). Ankara: Feryal Matbaası.

Biber, K. (2003). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin, ailelerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre öğretmen aile iletişimi. *Kuram ve Uygulamalarda Eğitim Yönetimi*, 35, 360-373.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (11. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cotton, K., & Reed-Wikelund, K. (1989). *Parent involvement in education. School improvement research series*. Retrieved from, www.nwrel.org/scpd/sirs/3/cu6.html
- Çinkır Ş. ve Nayır, F. (2017). Okul aile iş birliği standartlarına ilişkin veli görüşlerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (H. U. Journal of Education), 32(1), 245-264.
- Erol, Y. C., & Turhan, M. (2018). The relationship between parental involvement to education of students and student's engagement to school. *International Online Journal of Educational Sciences*, 10(5), 260-281.
- Hill, N.E., & Taylor, L.C. (2004). Parental school involvement and children's academic achievement. *Parental School Involvement*, 13(4), 161-164.
- Hornby, G. (2000). *Improving parental involvement*. Continuu
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları
- Kepenekçi, Y. (2003). Demokratik okul. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 11, 44-54.
- Khan, M.B. (1996). Parental involvement in education: Possibilities and limitations. *The School Community Journal*, 6(1), 57-68.
- Orhan Göksün, D., ve Kurt, A. A. (2017). Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri kullanımları ve 21. yy. öğreten becerileri kullanımları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(190).
- Shaw, C. (2008). *A study of the relationship of parental involvement to student achievement in a Pennsylvania career and technology center. A study of the relationship*. (doctoral dissertation). The Pennsylvania State University. Pennsylvania, USA
- Yiğit, B. (2009). *Okul toplum ilişkileri ve okula toplumsal katılım*. V. Çelik (ed.), *türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. (ss. 198-221). Ankara: Pegem Akademi.